

Грищенко Ю.Ю.,
студ. гр. 7.509-2,
Криворізький економічний інститут
ДВНЗ «Криворізький національний університет».
Науковий керівник - Кучерова Т.П.,
старший викладач кафедри обліку та аудиту

МЕТОДИКА АУДИТУ КРЕДИТНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку економіки України майже кожне підприємство залучає до свого складу позикові кошти, які забезпечують суб'єкту господарювання його безперервну діяльність та допомагають покращити її дійсний стан.

Під час відображення кредитних операцій в бухгалтерському обліку мають місце певні помилки, що в свою чергу і призвело до потреби проведення аудиту кредитних операцій.

Метою аудиту кредитних операцій є встановлення наявності первинних документів щодо виникнення заборгованості, дослідження їх складу та форми; перевірка правильності відображення розрахунків за кредитами в бухгалтерському обліку, а саме в первинних документах та облікових регістрах, згідно з національними положеннями (стандартам) бухгалтерського обліку, обліковою політикою підприємства та іншими чинними законодавчими актами України [1, с.501].

Основними етапи проведення аудиту кредитних операцій на підприємстві є [2, с.314]:

- 1) перевірка наявності договорів на отримання позики та правильності їх оформлення;
- 2) перевірка правильності класифікації позик на короткострокові та довгострокові та доцільність їх відображення в облікових регістрах;
- 3) перевірка цільового використання кредитних коштів, яке обумовлюється в кредитному договорі;
- 4) перевірка правильності нарахування відсотків за кредит та суми винагороди;
- 5) перевірка своєчасного погашення суми кредиту та нарахованих відсотків;
- 6) перевірка правильності складання кореспонденції за рахунками 50 «Довгострокові позики» та 60 «Короткострокові позики», які знаходять своє відображення в Журналі 2 та інших облікових регістрів
- 7) перевірка відповідність записів аналітичного обліку за рахунками 50 «Довгострокові позики» та 60 «Короткострокові позики» записам у виписках банку, Журналі 2, Головній книзі та формах фінансової звітності;
- 8) перевірка правильності розрахунків за кредитом в іноземній валюті, а саме перевірка достовірності курсу валют під час його відображення в бухгалтерських регістрах в національній валюті.

При проведенні аудиту кредитних операцій результати всіх вищезазначених етапів знаходять своє відображення в робочих документах аудитора, один із них наведений в таблиці 1.

Найчастішими порушеннями, які зустрічаються під час проведення аудиту кредитних операцій є наступні:

- відсутність документів на отримання кредиту або окремих елементів в цих документах, які мають суттєвий вплив на результати перевірки;
- використання кредитних коштів не за призначенням, тобто не на ті цілі, які зазначені в кредитному договорі та відсутність підтверджувальних документів на його цільове використання;

- допущення арифметичних помилок при розрахунках сум відсотків за кредит;
- невчасне погашення кредиту та, як наслідок, виникнення простроченої заборгованості та додаткових витрат за кредитом;
- недостовірне застосування курсу валют під час розрахунків за кредитами в іноземній валюті.

Таблиця 1

**Перевірка правильності розрахунку відсотків та
винагороди за користування кредитом**

Показник за яким проводиться перевірка		Відсотки за наданим кредитом	Винагорода за користування кредитом
Договір		№ 4Ю0469Дг	№ 4Ю0469Дг
Формула розрахунку		Сума кредиту Ч ставка відсотка	Сума кредиту Ч ставка відсотка винагороди
Розрахунок		150000Ч12% = 18000 грн	150000Ч0,5% = 750 грн
Сума відсотків відображена в обліку, грн	За даними підприємства	18000	750
	За даними аудитора	18000	750
	Відхилення	-	-

Для того, щоб уникнути вище перелічених порушень слід дотримуватись наступних рекомендацій:

- забезпечити автоматичне ведення обліку на підприємстві;
- забезпечити безперервний доступ облікового персоналу до періодичних видань та потрібної їм інформації;
- покращити або створити систему внутрішнього контролю на підприємстві;

Правильність ведення обліку кредитних операцій на підприємстві не тільки вплине на правдивість та достовірність його фінансової звітності, а й на загальний стан справ на підприємстві, а саме на зменшення зловживань та шахрайства з боку персоналу, на зменшення додаткових витрат та інше.

Література:

1. Бутинець Ф. Ф. Аудит : Підручник / Франц Францович Бутинець. - 3-тє вид., перероб. та доп. – Житомир: ПП «Рута», 2006. – 512 с.
2. Кулаковська Л. П. Організація і методика аудиту. – Л. П. Кулаковська, Ю. В. Піча: - Навч. посіб. – 2-е вид. – К.: Каравела, 2005. – 560 с.